

REMISSYTTRANDE

Datum
2017 -02- 10

Dnr
7025-16-80
Aktbilaga 2

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
Enheten för Transport och Samhälle

n.registrator@regeringskansliet.se
elvira.shakirova@regeringskansliet.se

Departementspromemorian Strada – Transportstyrelsens olycksdatabas (Ds 2016:20) *(Departementets diarienummer N2016/06036/TS)*

Genomgången av de förslag som läggs fram i promemorian och de överväganden som görs där har skett med de utgångspunkter som Justitiekanslern främst har att beakta, här i första hand integritets- och rättssäkerhetsaspekter.

Det rättsliga stödet för hanteringen av känsliga personuppgifter i Strada har ansetts oklart. Justitiekanslern har i sitt remissyttrande över betänkandena Olycksregister och djupstudier på transportområdet (SOU 2014:24) och Nya bestämmelser om säkerhetsutredning av olyckor (SOU 2014:82) framhållit att det är angeläget att frågan så snart som möjligt får sin lösning så att känsliga personuppgifter inte hanteras med oklart rättsligt stöd. Det är därför med tillfredsställelse som Justitiekanslern konstaterar att promemorian innehåller ett sådant förslag på lösning.

Justitiekanslern anser att promemorian i allt väsentligt innehåller en gedigen och noggrann integritetsanalys samt proportionalitetsbedömning. Justitiekanslern finner dock skäl att göra följande påpekanden.

Uppgifter om enskilds hälsa är mycket integritetskänsliga och som utgångspunkt krävs det samtycke från den enskilde för att sekretessen för sådana uppgifter ska brytas. Den uppgiftsskyldighet för vårdgivare som nu föreslås – och som redan gäller för Polismyndigheten enligt kungörelsen (1965:561) om statistiska uppgifter angående vägtrafikolyckor – innebär dock att sådant samtycke från den enskilde inte krävs. Med hänsyn till hur tungt den enskildes integritet bör väga när det gäller uppgifter om hälsa kan det diskuteras om den föreslagna lösningen tillräckligt tillgodoser de krav på skydd för den personliga integriteten som bör ställas. Samtidigt delar Justitiekanslern den bedömning som görs i promemorian att även det allmänna intresset av att förbättra trafiksäkerheten får anses väga tungt. I ljuset av de skyddsåtgärder som föreslås – bl.a. i form av begränsad spridning av uppgifterna – finner därför Justitiekanslern i princip inte skäl att ha några invändningar mot förslaget (se dock vad som nedan anförs om direktåtkomst).

I promemorian redovisas skäl som talar mot att organ som inte är myndigheter ska kunna ha direktåtkomst till uppgifter som indirekt kan hänföras till en enskild (s. 171). Med hänvisning till att det kan finnas fall där ett sådant utlämnande kan ske utan risk görs emellertid bedömningen att det ändå får anses lämpligt att Transportstyrelsen i ett enskilt fall får bevilja direktåtkomst för fysiska och juridiska personer. Utan någon närmare redogörelse för i vilka situationer en sådan risk skulle kunna anses vara utesluten har Justitiekanslern svårt att ta ställning till förslaget. Avvägningen mellan å ena sidan intresset av att skydda den personliga integriteten och å andra sidan behovet samt värdet av direktåtkomst för företag och enskilda är svepande. En tydligare intresseavvägning i denna del hade varit önskvärd och bör komma till stånd inom ramen för den fortsatta beredningen av ärendet. Om förslaget, efter en sådan tydligare redovisad avvägning, anses böra genomföras måste de förutsättningar som ska vara uppfyllda för att kunna bevilja direktåtkomst för fysiska och juridiska personer tydligare komma till uttryck direkt i den föreslagna lagen om Transportstyrelsens olycksdatabas.

Endast när det är absolut nödvändigt för en brottsutredning får känsliga personuppgifter, såsom uppgift om hälsa, behandlas i polisens brottsbekämpande verksamhet (2 kap. 10 § polisdatalagen). Det är svårt att föreställa sig en situation där behandlingen av personuppgifter i form av uppgiftslämnande till Transportstyrelsen skulle vara nödvändig för en brottsutredning hos polisen. Mot den bakgrunden är den bedömning som görs i promemorian – att polisdatalagen får anses omfatta behandlingen av de känsliga personuppgifter om hälsa som rapporteras in till Transportstyrelsen – svårbegriplig (s. 144). För att kunna avgöra om detta är en korrekt bedömning krävs en ytterligare rättslig analys och beredning.

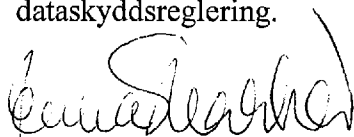
Av promemorian framgår att det har övervägts om en längsta tid om 20 år för att spara sk kodnycklar ska anges i lagen, med möjlighet till förlängning på begäran (se s. 177 ff. och 238 f.). Med hänvisning till att konsekvenserna av en sådan bestämmelse inte har kunnat överblickas föreslås istället att personuppgifterna i olycksdatabasen ska gallras "när de inte längre behövs för sitt ändamål". Justitiekanslern anser att utformningen av den föreslagna bestämmelsen inte tillräckligt beaktar integritetsaspekten för de registrerade och att skälen för den föreslagna bestämmelsen om gallring inte är övertygande.

Justitiekanslern noterar att bestämmelserna i den föreslagna lagen om Transportstyrelsens olycksdatabas – utan att det klart framgår något skäl för detta – i flera avseenden är olika utformade för vårdgivares (9 §) respektive Polismyndighetens uppgiftsskyldighet (10–12 §§). För Polismyndigheten föreslås – till skillnad från vad som föreslås för vårdgivare – att vissa tidsfrister för rapporteringen ska gälla. Vidare noteras att det – genom en hänvisning till den föreslagna ändamålsbestämmelsen i 7 § – anges för vilka ändamål en vårdgivares rapportering ska ske. Någon motsvarande hänvisning finns inte i någon av de bestämmelser som föreslås reglera Polismyndighetens uppgiftsskyldighet. Enligt Justitiekanslern skulle en mera enhetlig utformning av bestämmelserna bidra till att regelverket blir mer överskådligt och

lättillgängligt. Om det finns skäl som talar emot en sådan mera enhetlig reglering bör de redovisas i det fortsatta beredningsarbetet.

Avslutningsvis vill Justitiekanslern ännu en gång – liksom i flera tidigare lagstiftningsärenden – framhålla vikten av samordning inom regeringskansliet när det gäller utrednings- och lagstiftningsarbete. Något som inte minst framstår som avgörande för att åstadkomma en rättssäker och i praktiken väl fungerande lagstiftning till skydd för enskildas integritet. Förslagen i promemorian sägs ha utformats med beaktande av dataskyddsförordningen, som ska börja tillämpas den 25 maj 2018. Det är emellertid, i avvaktan på resultatet av bl.a. Dataskyddsutredningens arbete, alltjämt oklart vilket genomslag dataskyddsförordningen kommer att få på det här aktuella området. Det kan tilläggas att Polisdatautredningen parallellt arbetar med att utforma ny lagstiftning för polisens och andra brottsbekämpande myndigheters personuppgiftsbehandling.

Som framhålls i promemorian torde de där föreslagna nya författningarna behöva ses över och eventuellt kompletteras när det generella regelverket för personuppgiftsbehandling har fått sin slutliga utformning (se bl.a. avsnitt 7.4.8 och 9.13). Det är viktigt att en sådan slutlig översyn kommer till stånd och att den samordnas med andra pågående lagstiftningsprojekt inom regeringskansliet som har sin grund i reformeringen av EU:s dataskyddsreglering.

Anna Skarhed

Carin Häckter